

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Társadalmi viszonyaink és a kaszinó.

Lapunk egyik kiváló munkatársa «Csongrád társadalmi viszonyai» cím alatt a m. vasárnap megjelent számban egy vezércikket tett közzé, melyben rámutat a társadalmunkban legujabban lábrakapott kasztrendszer ellen. Nevezetesen, hogy a csongrádi kaszinóban sem lehet megtalálni azt a barátságos és fesztelen érintkezési modort, mely az előtt annyira jellemezte a csongrádi intelligenciát.

Hát ami azt illeti, igaz ugyan, hogy a társadalmi viszonyaink azóta, mióta a politikát egyesek bevitték a társadalmi életbe, egy kissé kuszáltabbak, de nézetünk szerint a kaszinói társas élet összehasonlítva más vidék kaszinói társas életével, eléggé élénk és fesztelen. Sőt mi több, Csongrád intelligens elemeinek a kaszinó képezi ma is gyűlöhelyét és gyűpontját társadalmi életének. Éppen ezért, az összes intelligenciának oda kellene törekedni, illetve törekvésüknek végcélját oda kellene irányítani, hogy a csongrádi kaszinó társadalmi életét magasabb nivóra emeljék.

Sajnos, egyesek eljárása és idegenkedése városunk intelligens elemeitől éppen az intelligens gondol-

kozású egyének két csoportba való sorakozására vezet. Már pedig, ha egyszer az intelligencia összetartását megbontják, mint megbontották 1892-ben, akkor ismét tért nyitunk a demagógiának és a demagógok beözönlésének.

Akár mint kárhóztatják is egyesek a kaszinó eljárását, akár mint próbálják is befeketíteni annak célját, de egy bizonyos, hogy eddig az intelligencia szoros összetartásának köszönhető az, hogy a népet terrorizáló demagógia lábát itt végkép még nem vethette. Mert hát akár mit beszéljenek is a kaszinóra, de annak tagjai a liberális eszmékért, a haladásért mindig lelkesen keltek síkra.

Nem mondjuk mi azt, hogy a kaszinó szellemi élete kívánni valót nem hagy hátra, azt állítani képzelenség volna. Igen mi is belátjuk, hogy vannak egyesek, de szerencsére nagyon is elenyésző csekély számmal, kik jogtalanul többre becsülik saját maguk személyét és tekintélyesebbnek képzelik magukat, mint azok, akik valóban felül emelkedhetnek a többiek felett, de azokat egyszerűen ignorálni kell és ha ezt észre veszik, majd észre térnek. De hát az ilyen képzelődő egyének nem úgy állhatunk boszszút, vagyis nem úgy téríthetjük

őket észre, hogy a kaszinótól távol tartjuk magunkat, hanem úgy: ha a kaszinóba tömörülünk.

Az igazi intelligens gondolkozású egyén nem néz le senkit, annál kevésbé a tanítókat, aki ezeket le nézi, az nem is volt és nem is lesz soha intelligens. De hogy a helybeli tanítói kar némely tagja nem részesül abban a tiszteletben, mely megilletné, annak oka éppen a tanítói kar többségében van, mert hiszen inkább felkeres és látogat akár milyen más társas kört, mint a kaszinót; éppen ezáltal nagyon sokan közülük önmagukat száműzik az intelligencia köréből.

A mi nézetünk tehát az, hogy a csongrádi társadalmi viszonyok mindaddig kuszáltak maradnak, még Csongrád összes értelmisége be nem látja azt, hogy egyedül a kaszinó és a kaszinói társas élet fejlesztésével érhetik el a társadalmi élet fejlesztését.

Tömörüljünk tehát a kaszinóba és kövessük annak nagyon tisztelt elnökét: Ujhelyi Nándor urat és ha ezt megteszszük, ha az intelligencia tömörül, akkor egymást megbecsüljük és feltaláljuk azt, amit munkatársunk keres: a fesztelen érintkezést és szoros barátságot!

TARSLAZA

Vizio.

A nap letűnt a hegy ormai megett és maga után huzta az egész nyugati égen keresztül vörös bibor aranyfelbő szákkal beszótt estipir uszályát. A nappal és éjjel közti felvonásban megzendült a természet zenekara, a madarak éneke, bájos hangokat hallott s a keleti égen mindig több és több csillogó láng gyúlt ki, melyek fölött a kék égboltozat védőlepelként függött. Az esti harang utolsó elmosódó hangja még ott reszketett a csendes ágak közt mint az elmúlt nap bucsú üdvözlése. Kinyitottam az ablakot és kinéztem a messziségbe, a végtelen ürbe, mely minden lénynek ringató bölcsője, s altatósiája. A felsőházban már összedült a csillagok **rende, éppen fölöttem ragyogott a fiastyúk e fénylő világok hét személyes táblája, a természet elfojtó lélegzetét és a szent csöndesség mint néma szemfedő borult a világ bezárt szeméire . . . az illatos légben langy lehellet lebbent át, mint egy kimondhatatlan gyötrelem halk sóhaja, mely engem édes vágyakban ringatott megnevezhetetlen érzelem és fájdalom borult hízelvegve mellemre s a szerelem vágta ebből vörös izzó csöppek omlottak . . .**

Lyssa emléke merült fel lelkemben, azt hittem, hogy látom, még a leghatalmasabb körvonalakat is óriásaknak képzeltem. Szőke fűrszínű aranyos ragyogása az aetheri tűz, mely az ujjongó természet örömtüzeként ragyogott kék szeméből; a mosoly, mely mintha égi angyal ajkain játszanék, a nem földi báját látszó fátyola, mely arcát elborítá, mozgásaink összhangja, oh mindez ittas képzelmem tündérvjátéka volt. Hosszasan vágyódva üritem a csaldások édes poharát, bennem a tiszta gyönyörök forrása fakadt, szívem hevesen dobogott, míg körülöttem minden egy barátságos ködben folyt össze s szememben a gyönyör tengerének szende cseppjei ragyogtak, az érzelmek az égi kulcsai és a világos vízi felhőkben megtörték a csillagok rezgő sugarai s belsőmben a szivárvány minden színe pompázott és verődött vissza. Egy titkos és mégis boldog szerelem érzeményének, varázshatalma alatt álltam, — a gyűlölet, ellenségeskedés, önzés, irigység, minden nádalya lehull rólam, **s azok sebnnyilásaiból a szenvedélyek föllázadt vére és az érzéketlenség mérge ömlött ki . . . Hallási szerveimet szerettem volna a természet minden teremtményére illeszteni, hogy megtudjam, vajjon az ő üterök is oly tiszta boldogságtól ver-e? . . . Lyssa kezeire vágytam hajolni, mely mint az örökkévalóság keze sugárzott felém, a ragyogó felhőkkel és kiáltam:**

«Oh Lyssa! Engedd egy csókba temetni el életemet!»

Ekkor homlokom az ablaktáblába ütődött, fölébredtem, a csalódásból. . . alakja eltűnt. A könyccsepp saját sulyától földre esett. . . a csillagok gunyosan mosolyogtak rám. . . a léghidegen hömpölyge felém, mintha az enyészet jégkamrájából eredne. . . A sűrű ködből egy óriási szirttömeg körvonalra fejlődött és fenn az elérhetetlen csúcson állott Lyssa játszva a csillagokkal, melyeket mint egyes betűket szedett az égről, és eszót állítá össze: «Lemondás». . . Érzelmim fájdalomnak önsúlya alatt lerogytam, szívemben a remény minden virága elhervadt, a lelki megrázkodás aláasta a kitartás minden oszlopait, szemem megvakult a csillagok fáklyatánczánál, keblem görcsösen összehúzódott, s életem könyvébe egy üres lap záródott. . . Illatszertől légtől lettem körülveve, egy kéz ragadt meg, érintése nem volt hideg, de érverés nem élénkítette. . . az illat, mely körül vett megtűzödt. . . és én mint egy merev oszlop a láthatatlan kéztől megragadva tova vezettem. . . Midőn elmozdított helyemről, úgy hangzott, mintha egy világ rendülés a mindenség halálára kongatott volna, minden test fűrészporként hullott el megettem.

(Folyt. köv.)

A községi tisztviselők.

Minden tisztviselő helyzete nehéz. Le kell mondani a gazdagodás reményéről, az önállóság és függetlenség azon teljes mérvéről, melylyel a foltozó varga is bír. Számot kell adnia mindenben mindenkor és minden ténykedéséről; de különösen nehéz a községi tisztviselő sorsa, kinek tevékenységét igénybe veszi az állam és az államban minden szervezet és közeg, de a díjazásáról csak az agyonterhelt község gondoskodik. Fölöttes hatósága az állam és a vármegyének minden közege, de alkalmazásáról a községi szervezet gondoskodik. Munkáját intelligens szakközlegnek szabják meg és bírálják fölül, de ki vannak szolgáltatva még az irni és olvasni nem tudó községi képviselők bírálatának is.

A községi tisztviselők között a segéd- és kezelő személyzet tagjai oly munkát végeznek, melyhez tanultság, műveltség és tapasztalat nélkülözhetlen, fegyelmi és bírságolási jogot gyakorol fölöttük a főszolgabíróstól, pénzügyigazgatóságtól és járásbíróstól kezdve minden megyei és állami közeg.

A segéd és kezelő személyzet tagjaitól felettes hatóságuk megkívánja, hogy nehéz munkájukat ernyedetlen szorgalommal, tudásuk és képességük megfeszítésével jól végezzék, egészen hivatásuknak éljenek és mind ezzel szemben eddig Csongrád községe adott nekik 400 firtól 600 forintig terjedő évi fizetést és kitette őket minden három évben a választás esélyének.

A segéd és kezelő személyzet tagjai szegény családok emberei, s mennél komolyabbak, annál inkább kellett érezniök bizonytalan állásuk egész súlyát és fizetésük gyarlóságánál nyomasztóbban hatott rájuk, hogy minden három évben oly képviselők döntenek újráválasztásuk fölött, kiknek választásánál a putri dominál.

Nagy hiba, hogy az értelmesebb gazdák, iparosok és kereskedők, ha az országgyűlési és megyei képviselő választásokon szavazati jogukat gyakorolták, úgy már teljesen eléget vélték tenni a közérdekben tőlük várható érdeklődésnek, holott a község lakosaira a község érdeke nemcsak fontosabb, de közvetlenebb is, akár a megyei, akár az állami ügyeknél; ez olyan téma, melylyel foglalkozni érdemes, de amit ezuttal csak már eléb felállított tételünk helyességének bizonyítására hoztunk fel.

Azon nagy vizáság megszűntetése, melylyel a szakképzettséget igénylő segéd és kezelő személyzet három évről három évre való megválasztása járt, régen foglalkoztatja Csongrádvármegye közszeretben álló alispánját, kinek bölcsesége, Csongrád község és annak tisztviselői iránt mindig tanusított rokonszenve megtalálta a módját annak, hogy Csongrád községnek a mult évben jóváhagyott és most hatályban lévő szabályrendelete kimondja, hogy a község segéd és kezelő személyzete a képviselőtestület által életfogytiglan választatik.

A segéd és kezelő személyzet tagjai élve az újabb szervezeti szabályrendeletben nekik biztosított előnnyel, lemondtak és azon kérelemmel járultak most a képviselő testület elé, hogy állásukban őket újabb megválasztás utján véglegesítsék. Akiben nem halt még ki az embertárs iránti szeretet, akiben van belátás arra, hogy a tisztviselőnek nehéz hivatásának teljesítésében lelki nyugalomra van szüksége, mit sorsának biztosításával lehet elérni, aki tudja, hogy hanyag, értelmetlen, garázda, megbízhatlan tisztviselőt fegyelmi uton állásától elmozdítani véglegesítés esetére is lehet, az örömmel és teljes meggyőződéssel fog törekedni, Csongrád község segéd és kezelő tisztviselőinek életfogytiglani megválasztásával egy hálás és törekvő tisztikar lekötésére.

UJDONSÁGOK.

— **Tergina Gyula dr.** királyi tanácsos tanfelügyelő, Csongrád e nagy barátja, a héten sorra vizsgálta a csongrádi állami iskolákat, s a vizsgálat során úgy az elemi, mint a polgári iskoláknál teljes megelégedésnek adott kifejezést. Pénteken résztvett Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának ülésén, szombaton délután pedig székhelyére utazott.

— **A kiserét és kilenczesben** létesített belvizcsatorna és szorítógát részére szükséges területnek e hó 7-én megkezdett kisajátítását a szegedi kir. törvényszék kiküldött bírāja e hó 18-dik nadja óta folytatja. A felek által megnevezett szakér-Hegy és Sohlya Gyula, valamint a bíróság által szakértőként alkalmazott Csikós szegedi lakos, a törvényszék kiküldöttjeivel és a Csongrád-Sövényházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat tisztviselőivel, ügyvédjeivel és dr. Vida Sándor ügygondnokkal sorra járták a kiserét és kilenczesből kisajátítandó minden egyes földrészletet, és a helyszíni vizsgálat után állapítják meg, a kisajátítási, valamint a kártalanítási összeget. E bizottság munkáját a kiserétben kezdte meg és azt 18-dikán egy nap alatt be is fejezte. A munka sokkal gyorsabban halad mint azt remélni lehetett, s főleg annak tulajdonítható, hogy a szakértők bár külön érdekeltek által lettek megnevezve, s bár közöttük van az annyira nehéz természetű Hegyi is, véleményüket egyhangulag hozzák. Különben még Hegyin is lehetetlen a higgadás némi jeleit észre sem venni, mintha csak nap-nap után egy jótékony nemtő mást se tenne csak azon fáradozna, hogy őt szelidítse, mérgét vegye. A kiserétben egy öreg hold föld kisajátítási ára a föld minőségéhez képest 1100 koronától 1300 koronáig állapított meg, ezentúl a csatornához elvett vetés holdjáért 80 korona kártalanítás összeg fizetetik. A szorító gátakhoz szükséges földterület csak a termés beszéde után az ősszel fog az ármentesítő és belvizszabályozó társulat által birtokba vétetni, s ezért ezen terület után csak ott lett kártalanítás megállapítva, hol lucerna vetést talált a bizottság.

— **Dr. Szöke Jenőt** a kolozsvári egyetem tegnapi avatása jogtudományok tudorává. Örömmel és büszkeséggel köszöntjük derék földinket, midőn tudományos pályájának befejeztével őt Kolozsvár tudosai magukkal egyenrangú tudósnak elismerték, tudorá avatták, s teljes szívből kívánjuk, hogy az általa választott nemes pályán, az igazságnak oszlopa, a fölvilágosodás és emberszeretet apostola legyen.

— **A vadházások — házasodnak.** Igen érdekes mozgalom indult meg Vácson — mint tudósítónk írja — Csáky Károly gróf megyés püspök kezdeményezésére. A főváros környékén egymásután szaporodtak fel a vadházasságok s ma már Vácson több, mint száz család él így, közel négyszáz gyermek viseli az anyja nevét. Kálló Antal rendőrkapitány összeíratta őket s egymásután idézte be a férfiakat és az asszonyokat. A kihallgatásokon kiderült, hogy a vadházasságoknak legtöbb esetben a nagy nyomor az oka, mert bár mindkét fél óhajtaná a törvényes egybekelést, az esketési csekély költségeket sem tudják megfizetni. Ezért a püspök rendeletben adta ki a plebániáknak, hogy a szegény emberektől stólat szedni nem szabad, a polgári házasságkötés pedig pénzbe nem kerül. A vadházasságban élőket ez a rendelet nagyon boldoggá tette, mert egymásután járultak az anyakönyvvezető és a pap elé, hogy összeadják. A mozgalom oly nagy sikerrel járt, hogy a grófpüspök azt most nagy egyházmegyéjére is kiterjeszti. Legközelebbi körlevélben felhívja lelkészkedő papságát, hogy a polgári hatósággal egyetértőleg hassanak oda, hogy a vadházasságok, melyeknek oly sok esetben erkölcsi és jogi hátrányait érzik a gyermekek, megszűnjenek s maguk részéről a lelki tanításon kívül azzal is segítsék elő a jó ügyet, hogy a szegény emberek-

től esketési stólat ne szedjenek és a házassághoz szükséges összes okmányokat díjtalanul állítsák ki.

— **Iparos ifjak önképző köre** czimen — mint értesülünk — új egyesület van alakulóban. Úgy tudjuk, hogy szervezkedés czéljából már értekezlet is volt ez ügyben, mely alkalommal határozatba ment, hogy 15 tagból álló szervező bizottság alakítsák, melynek feladatát fogja képezni az alapszabályok megszerkesztése és az egyesület tényleges szervezése. Kívánatos, hogy ezen egyesület minél előbb létesüljön, hogy czéljának megfelelően üdvös működését mi hamarabb megkezdhesse. Valóban hiányt pótolna ez egyesület, mert ahol annyi intelligens, értelmes iparos van, mint Csongrádon, valóságos bűn, hogy eddig meg nem kísérelte erejének egyesítését, hogy csoportosítva, értelmiségének súlyával, életerejének elevenségével nem igyekezett vonzerőt gyakorolni azon elemekre, melyek eddig nem az önművelődés nemes cselekedetében lelték gyönyörüket, hanem szétszórta, testet lelket fárasztó czéczóban kerestek szórakozást. Ha ez új egyesület létre jön, reméljük, hogy ez másként lesz és nemesebb dolgok iránt fognak érdeklődni az iparos ifjak, mivel a létesítendő egyesület a nemes szórakoztatást is felveszi működése körébe.

— **A bukrosi birtokosság** ma tartja a város háza udvarán közgyűlést. Ez alkalommal lesz elhatározva, hogy a legelőre a jószágok szt.-György napján álljanak ki, mely napon ejtessék meg a sors húzás, ki legyen a pásztor, bukrosi csősz és a kaszáló kiosztásával ki bizassék meg.

— **A piacot elvitték — a főtérről.** Sok minden tréfát elkövetett a csongrádi előjáróság: de azt még nem cselekedte meg, amit legutóbb megkísérelt. Azt t. i. hogy a baromfi piacot elvitték a főtérről a Hunyadi-terre. Nem gyanusítunk senkit, hogy befolyásolták volna az előjáróságot e terv keresztül vitelére: annyit azonban megkockáztatunk, hogy a főtéren levő kereskedők a közönség érdekében járnának el, ha együttesen arra kérnék a közgyűlést, hogy a heti és napi baromfi piacot a városi takarékpénztártól kezdve a magyar királyig helyezték el a járda melletti fasorba.

— **Tanaton.** Sokan vannak még, akik nem is tudják, hogy ezt a fontos kártékony rovarirtó szert itt nálunk is lehet kapni és épen azért voltak olyanok, akik a fiúmei dohánygyárból hozatták. A tanaton különösen hatásos szer a levéltetvek ellen. A levéltetvek az őszibarack fákat szokták tönkre tenni, de sokszor egyéb gyümölcsfákat sem kímélnék. Hogy a gyümölcsstermelő közönség könnyebben juthasson e fontos rovarirtó szerhez, az itteni főtőzsdés is ellátta vele magát. A tanatont Várad Jakab főtőzsdéjében lehet kapni.

— **Iskolás leányok zendülése márczius 15-én.** A kolozsvári elemi leányiskola növendékei mint a «Délvidéki Tanúgy» írja kedves tüntetést rendeztek márczius 15-én. Az iskolában ugyanis, dacára a nemzeti ünnepnek, előadást tartottak. Ez a hazafias kislánykáknak sehogy sem ment a fejébe. Összesugtak tehát s két nagyon piczi kislányka hazafias szónoklata után elhatározták, hogy egy kis forradalmat rendeznek. Mindenekelőtt a tanítónéni asztalát székekkel eltorlaszolták, hogy ne juthasson a katedrára. Egyik leány fogta a krétát s a fekete táblára a következő sorokat írta. — Ma márczius 15. nemzeti ünnep, nincs iskola!!! A mikor a tanítónéni belépett, elképedt a felírás láttára. A kis forradalmárok hangosan követelték, hogy a tanító kisasszony b. csássa őket haza, mert ma nincs iskola. A kisasszony komolyan megdorgálta a tüntető leánykákat, de azért felbuzdulva a történeten, készségesen haza eresztette a kis zendülőket.

— **A városi népkert megnyitása.** Ma nyitja meg Neuschwender Lajos a népkertet. Mint halljuk, a kertet acetylengázzal akarja világitani. Derék dolog lenne, ha igaz.

— **A vörheny**, ezen ragályos gyermekbetegség szűnő félben van; e hóban csupán 2 új betegség fordult elő és ezért e hó 15-ik napja óta az iskolákban a tanítás akadálytalanul folyik.

— **Tavaszi vásárunk** a jövő hétre esik. A reánk jövő szombaton lesz az állatvásár, vasárnap pedig a kirakodó vásár.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a lapunk mai számában megjelent Bihari Ele hirdetésére.

Anyakönyvi bejegyzések.

1902. április 12-től 19-ig.

Születések:

Bukátos István, Bartók Erzsébet, Kádár Francziska, Nyilas András, Ferenczi Lovas Rozália, Kókai Mihály, Dragon Pál, Mészáros György, Mészáros Ferencz, Antal Piroška, Nagy József, Szőke Veronika, Kádár Sándor, Tekulics Erzsébet, Kajtár Antal, Kasza Anna, Turcsányi János, Gulicska leány halvaszülött.

Házasságkötés:

Magyar István Lantos Máriával.

Eljegyzések:

Terecskei János Eke Francziskával. Bertus Lajos Sarusi Kis Máriával. Vári Ferencz Táci Szabó Máriával. Guckler Gyula Győző József Réti Viola Mária Valériával. Urbaniczki József Góg Juliannával. Varga Mihály Iván Máriával, Bogó Lajos Pusztai Juliannával. Német Henrik Viktor Zsófiával. Takács József Dömötör Erzsébettel. Gulyás Ferencz Domokos Máriával.

Halálozások:

Verner Mihály 44 éves agyszélhűdés. Gyovandor Ferencz 18 éves tüdőgümőkór. Lovas Imre 9 éves agyhártyalob. Georgiás József 10 hónapos rángógörcs. Vári Dezső 9 éves hasi hagymáz. Juhász Sándor 1 hónapos rángógörcs. Nagy József 2 órás veleszületett gyengeség. Túri Antal 73 éves szívbénulás. Túri Etel 6 napos rángógörcs. Justin Erzsébet 17 hónapos agyhártyalob. Ficsór Julianna 3 éves vörheny. B. Jani Vilma 5 éves veselő. Keller Rozália 28 éves tüdőorvadás. Tekulics Erzsébet 4 napos veleszületett gyengeség. Molnár Anna 14 éves veselő. Dömötör János 2 hónapos tüdőhurut. Horvát Ferencz 12 hónapos gyermek aszály. Jarabek Rozália 14 éves tüdőgümőkór. Patai István 30 éves tüdőgümőkór. Gulicska leány halvaszülött.

Közgazdaság.

Utmutatás

a helyes szüreteléssel kapcsolatos jó borkezelésre és a beteg borok meggyógyítására.

(Folytatás.)

Megkeseredés.

Megkeseredésre csak 2—3 éves vörös borok hajlandók, s ezek között is különösen a burgundi fajszőlők borai. A keseredés felléptekor a bor sajátos szagot kap, miközben színe élénkségből is veszít, szénsav kezd benne fejlődni és szesztartalma napról-napra fogy. A keseredésnek indult bort arról lehet megismerni, hogy ivásakor előbb üres édeses ízűnek érezzük, lenyelése után pedig keserű utóíze van. Ez a keserű utóíz egyre erősebbé válik és csakhamar teljesen élvezhetetlenné teszi a bort. Ha a keserű utóíz eleinte nem tudjuk egészen határozottan megítélni, de gyanítjuk, akkor az ilyen gyanús bort nyitott pohárban pár napig állani hagyjuk, hogy a betegség abban gyorsan kifejlődvén, felismerhető legyen.

A bor megkeseredését apró fonalakú gombák okozzák, melyek a felfordulást okozó gombákhoz hasonlóak; csak hogy ez utóbbiak soha sincsenek szétbomlott festanyagba burkolva, míg a keseredést okozó

gombákat mindig vöröses barna anyag veszi körül, mely anyag a festanyag felbomlásából származik.

A keseredés ellen egyedül a pasteurizálás használ. Azon borokat ugyanis, melyek keseredésre hajlandók, mielőtt még beleestek volna ezen betegségbe, egy éves korukban pasteurizáljuk. Ha pedig már észre vehető rajtuk e betegség, azonnal más egészséges borral elegyítjük, pasteurizáljuk és azután rögtön elfogyasztjuk, mert a már egyszer megkeseredett bor meggyógyítására alkalmas módszert még nem ismerünk. A még teljesen el nem romlott keserű bort szeszfőzésre használhatjuk fel. Oyakodnunk kell attól, hogy az ezen betegségben szenvedő bornál használt lopót egészséges borhoz is használjuk, mert már ez is elég lenne arra, hogy a keseredés betegségét átvigyük egészséges borunkba.

Törött vagy rozsdás bor.

Lefejtés után minden bor megtörik, mert a borban levő felhárny-nemű anyagok a levegő élenyével érintkezve, abból mint oldatlan állapotba átmenő anyagok kiválnak. Az ilyen borok néhány hét múlva azonban ismét megtisztulnak és jó ízűet visszanyerik. Van azonban eset, hogy az olyan borok, melyek sokáig állottak törkölyükön, vagy a melyek rothadt szőlőből nyertek, néha önmaguktól, de mégis leginkább fejtés után állandóan megzavarodnak, rozsdás-barna-színt vesznek fel és kellemetlen, penészes kenyérré emlékeztető ízűvé válnak. Ezen bajt nevezzük a borok megrozsdásodásának, vagy törött ízének.

A rozsdás színt azon vegyi átalakulás okozza, amit a bor vonat-nyaga szenved a levegő élenyének behatása folytán. Ezen változást különösen elősegíti az, ha a rothadt szőlő héja a bor seprűjében korhadásnak indul. A korhadás terménye egy sötét-barna színű anyag, a televény anyag, amit minden rothadó szerves testnél, például a trágyánál is láthatunk. A trágyalé sötét-színe szintén ettől származik.

Hogy borunk meg ne rozsdásodjék, szükséges szüretkor a rothadt szőlőt az éptől különválogatni. A rothadt szőlőből nyert bort az első lefejtéskor mindig kénezt hordóba fejtjük le, mert az által a vonatanyag megbarnulását megakadályozhatjuk. Ugyanis a kénes-sav nemcsak a bor közé keveredett élenyt használja föl arra, hogy kénsavvá alakuljon, hanem még a vonatanyag által már elnyelt élenyt is, amitől a bor már kezdett megbarnulni; s így a bor elveszti barnás színét.

A rozsdás vagy törött bor meggyógyítható:

1. Ha a bort megderítjük; még pedig tojás-fehérnyével, ami ilyen bornál legjobb.

2. Ha ismételtlen gyengén kénezt hordóba fejtjük. Ilyenkor 1—2 gramm kénszalagot számítunk egy hektoliter ürtartalomra.

3. Ha a bort cukor és seprő hozzáadásával újra erjedésbe hozzuk, áterjesztjük.

Elszintelenedés.

A vörös borok elszintelenedése úgy történik, hogy a borból oldhatlan anyagok válnak ki, melyek a festanyagot is magukkal ragadva leülepednek. Ilyen oldhatlan anyagok válnak ki azon borból, mely rothadt szőlőből szüretett. Az ilyen borban az élenyülő csersav barna vegyületté, televénynyé alakul át, mely ismét fest anyagot ragad magával leülepedése közben. A csersav ezen átalakulását a világosság nagyon elősegíti.

Megszintelenednek azon vörös borok is, melyeket sokáig hagynak törkölyükön állani, mert a törköly, mint minden szilárd test, azon tulajdonossággal bír, hogy a fest anyagokat magához vonzza. A testek ezen közös tulajdonságánál fogva az olyan hordóban, melyben még nem volt vörös bor, szintén sokat veszít a vörös bor színéből.

Megóvhatjuk vörös borunkat az elszintelenedéstől, ha a szőlőt figyelmesen kiválogatjuk és rothadtat nem használunk vörös bornak: ha a vörös bort gyorsan erjesztjük ki s erjedés után azonnal lehuzzuk, nem hagyjuk sokáig törkölyén állani; ha a törkölyt a mustban erjedés közben bezárva tartjuk, hogy ne jusson a levegőre, mert ott könnyen megkorhad és hasonlólag hat a vörös bor színére, mint a korhadt szőlő; végre, — ha vörös borunkat minél sötétebb pinczében tartjuk, hogy világosság ne segítsen elő a csersav szétbomlását.

Mivel a vörös bor, ha színét elveszítette, nagyon elértéktelenedik, vannak, kik az ilyen borokat vörös mályva, bodza-bogyó, áfonya-bogyó vagy épen fukszinnal megfestik. Az ilyen úgynevezett borjavítás azonban a törvény által tiltott, meg nem engedhető cselekedet. Az elhalványult vörös bort csak úgy szabad újra megszínesíteni, hogy összekeverjük azt olyan nagyon sötét vörös borral, mely jellegét nem veszti el; vagy pedig ha felöntjük friss vörös törkölyre olyan évben, melyben a szőlő teljesen s rothadás nélkül érett meg s így fest-nyaga is jól kifejlődött.

Feketedés.

A feketedés csak fehér boroknál lép fel és pedig úgy, hogy a máskülönbén sárga színű bor tisztaságának elvesztése nélkül többé kevésbé barna színű s tintára emlékeztető, fanyar-ízű lesz.

Ezen hibát az okozza, hogy a borban levő csersav, mely különösen a héján erjesztett fehér borban tetemes, vaseségsóval jöve érintkezésbe, abból fekete színű vegyületet, tintát alkot s így a bort megfeketíti.

A feketedés nem lép fel, ha szigorúan ügyelünk arra, hogy a bor vassal, különösen pedig rozsdás vassal még must korában se érintkezzék.

Ezen baj különben a legtöbb esetben magától is elmúlik, mert a csersavas vaseség, mint oldhatlan vegyület le szokott ülepedni. Ez azonban hosszú ideig tart; azért, ha siettetni akarjuk ezen hiba elmulását, a hiba okát puhatóljuk ki, távolítsuk el és víza-hólyaggal vagy tojás fehérnyével derítsük meg a bort.

Bakszag.

A bakszag különösen új boroknál lép fel mint kellemetlen, záptojásra emlékeztető szag.

Mindazon borokban előfordulhat, melyek erjedés közben finom, poralakú kénrel érintkeztek. Így például, ha a szőlőpenész (oidium tuckeri) ellen a szőlőt akkor kénezték, mikor már közel volt a megéréshez; ha a hordók kénezéséhez sok ként használnak, midőn is az nem ég el teljesen, hanem egy része lecspege, más része pedig gázzá változva mint finom por a hordó dongáinak belsejére rakodik; s végre, ha sokáig hagyjuk az új bort ként tartalmazó seprűjén, ami aztán rothadásba menvén át kénhidrogént fejleszt.

A bakszag gyakori fejtés által elmulasztható. Megóvhatjuk tőle borunkat, ha olyan kéneztőt használunk, melyből a kén nem csepege le a hordó fenekére, ha nem égetünk el fölösleges ként, ha az új bort csak addig hagyjuk seprűjén, míg meg nem tisztul, s végre, ha szőlőnk kénporozását nem hagyjuk későre.

Talaj-iz.

Talaj-izt kap a bor, ha szüreteléskor nem vigyázunk arra, hogy a szőlő, mely földes vagy sáros volt, addig ne kerüljön sajtolás, zúzás vagy csomiszólás alá, míg meg nincs tisztogatva. A talaj-iz gyakori fejtés mellett magától megszűnik.

Trágya-iz.

Trágya-izt kap a bor, ha frissen trágyázott szőlőben a trágyát a zápor a fűrtökre fölveri s azok megtisztogatás nélkül töretnek össze törkölyllyé. A trágya-iz rendes kezelés, gyakori fejtés mellett megszűnik magától.

Seprű-iz.

Seprű-izüvé válik a bor, ha olyan sokáig áll seprűjén, hogy az bomlásnak indul s a bomlás terményei átmennek a borba. Ezek a termények a bornak észleltőre emlékeztető izt adnak. Ezt az izt nevezzük seprű-iznek, ami, ha idejében elejét nem vesszük, kiállhatatlan, rothadt izzé fog fejlődni. Előfordul ez a baj a nagyon fiatalon üvegezett boroknál is, melyek azt az üvegben képezett üledéktől kapják. Gyógyítani lehet a seprű-izű bort gyakori fejtéssel tisztán kénezett hordóba.

Penész-iz.

A penész-izt a legtöbb esetben már szüretkor megkapja borunk, ha a szüretelő edényekre kevés gondot fordítunk. Ha csak kevés ideig áll is borunk penészes bordon, már megkapja ezen betegséget. A muston mindaddig, míg a szeszkepződés meg nem kezdődött benne, nem érezhető a penész-iz.

Ha valamely bor csak kis mértékben penész-izű, az el fogja azt veszíteni gyakori fejtés és derítés által, ha tiszta hordóban tartjuk. Legbiztosabb orvosság azonban a penész-iz ellen az, hogy az abban szenvedő bort újra felöntjük törkölyre és azon kierjesztjük újra. Fa- vagy csontszén hozzáadásával, avagy az azokon való átszűréssel többet ártunk a penészes bornak, mint amennyit használunk, mert azok nemcsak a penész-izt, hanem a zamat- és testességet adó úgynevezett vonatanyagokat is kivesszik a borból. Megóvhatjuk borunkat e bajtól, ha szüretelő és pinczedényeinket tisztán tartjuk s nem készítenk penészes szőlőből bort.

A hordó- vagy dohos-iz.

A hordó- vagy dohos-izt oly borok szokták megkapni, amelyek tisztátalan, azaz olyan hordókban vannak, melyek üres állapotukban nem voltak eléggé gondozva. (kénezve, mosva, szellős helyen tartva.)

A dohoság a penész- és rothadt-izre emlékeztető, — kiállhatatlan betegsége a bornak.

Gyakori fejtés által gyengén kénezett hordóba vagy erősebb derítés részben meggyógyítható; egészen meggyógyítani nem lehet a dohos bort.

A bor ezen betegsége az edények tisztán tartása, kellő gondozása által könnyen elkerülhető.

Amint a bor felfordulásáról szólva említettem a mustot néha lenyálkázuk úgy, hogy kénezett hordóba tesszük s abban 2—3 napig hagyjuk. A must lenyálkázásánál a kénezendő hordóban hehtoliterenként 1, 2, 3, grammként kell elégetni s azután a hordót 2—3 óráig bedugva kell tartani.

Vakulya József.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Szőlőoltványok
szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegéjajokban fajtisztán, teljes jóállással.

Élőkerítés.
Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriási tövű, igen gyorsan fejlődő növénynövénny. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadásal, melyen nemcsak ember, de semmiféle állat, még az apró nyúlak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajszokkal ellátott útietési és kezelési utasítás mellékeltek. Éter csemeté elöz 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ezeknek tenyésztése számos országban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szűres lenyomatú **árjegyzék** ingyen és bérmentve küldetük minden rendelés kérésére megküldjük. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyv is kap ezrel, ki azt címeze ingyen és bérmentve küldetük, mely elmagyarázza az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát használni ne tudják, városban, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még aoknak is igen érdekesen áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly kéremények foglalva vannak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

Érmeleki első szőlőoltvány-telep: Nagy Kágya, u p Szekelyhid

FÉLIX GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés vasuton Nagyváradtól fél, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 C. meleg természetes hévíz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savas izületű loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különösen borbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 frt között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hírlapokkal és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádürdőkön kívül mórfürdő is vannak rendszeresítve. **Állandó kitünő zenekar.** — **Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.**

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket. Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel **Kernáts János**, bérlo.

Kitüntetve az 1900. áprilisi világkiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobbra.)

Hadsereg-szállításért ezüst éremmel.

STOVASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros

a javított tárogató feltalálója,

Budapest, II. ker. Lánchid-utca 5. szám

saját házában (a kereskedelmi miniszterium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Hegedük vonóval	3 frtól	15 frtig
Mesterhegedük vonóval	15 frtól	300 frtig
Gordonkák vonóval	8 frtól	150 frtig
Nagy bőgők vonóval	28 frtól	100 frtig
Fuvolák	2 frtól	100 frtig
Szárnykürtök, trombita, helikon stb.	12 frtól	feljebb
Czimbalmok	35 frtól	300 frtig
Rákoczy-tárogatók	30 frtól	60 frtig

Elpusztíthatlan kitünő **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8, 10 frtól
erős hangú **80 frtig.**

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.



Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.



PÁRIS 1900-BAN.

Kéveköto aratógép
Fűkaszalógép.
Köszörűkészülék,

«Daisy» marokrakó aratógép,
Szenagyűjtőgereblye és
Kévekötofonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta sárainkat nem kérdezte
Olcsó tartalékreszek óriásraktára. Tessék minta könyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

ÉVI TERMELES:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.



Czimbalom

hegedű, fuvola, vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

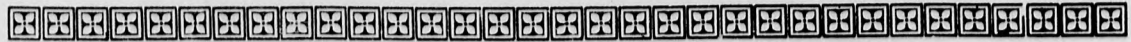
Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.

Lakás II. ker. Zöldkert-utca 1. szám.

Tisztelettel

SERESS ANTAL

a helybeli gyermekzenekar karnagya.



FOGORVOS

Med. Univ. Dr. BLUM RÓBERT

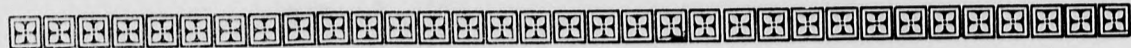
az összes gyógytudományok tudora, specialista száj- és fogbetegék részére
Budapestről Csongrádra érkezett és a Magyar Király szálloda I. emelet 4. rendel.

Szájpadlás nélküli fogak és fogsorok készítése a gyökereknek eltávolítása nélkül, togsorok fémlappal

Fog- és fogtőhuzás a legujabb érzéstelenítéssel, teljesen fájdalom nélkül.
Fogtisztítás fájdalom nélkül. Fogtömések arannyal, platina ezüst, czeментомtel.
Fogak és fogsorok kitűnő anyagból.

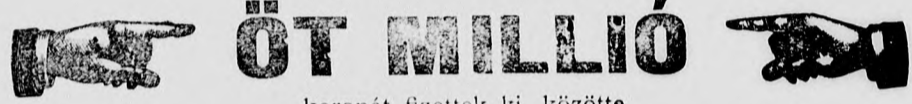
Vasuti és állami hivatalnokoknak 50 százalék engedmény.
FENÁLL 1890. ÓTA.

Állandó műterem: Budapest, V. ker., Váci-körút 34. sz.



Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főuradájában, ahol eddig több mint



ÖT MILLIÓ

600,000 kor. a 69686. számra
600,000 kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk!
egy sorsjegyet vásároljunk,

SZERENCSE-NAPTÁR.

	Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szeptemb.	Október	Novemb.	Decemb.
1	57250	1 49837	1 93711	1 73744	1 57227	1 73115	1 29730	1 57988	1 23917	1 18429	1 69090	1 23651
2	60652	2 74637	2 25817	2 89490	2 34226	2 55935	2 73512	2 45796	2 14211	2 82370	2 29635	2 45783
3	23612	3 06527	3 45747	3 94554	3 31332	3 55977	3 25547	3 63396	3 45793	3 95658	3 69511	3 23729
4	53134	4 38723	4 45749	4 57469	4 87207	4 82434	4 57844	4 61454	4 09588	4 43311	4 43236	4 18450
5	69537	5 65555	5 43329	5 98448	5 87207	5 14110	5 61473	5 31398	5 95690	5 73741	5 73741	5 78056
6	23648	6 78710	6 23767	6 69644	6 43323	6 73724	6 68616	6 95622	6 31320	6 18438	6 57000	6 70501
7	23652	7 93724	7 23659	7 53224	7 45710	7 31336	7 82333	7 45395	7 31320	7 45395	7 45395	7 69501
8	69675	8 18411	8 69623	8 34207	8 23615	8 73731	8 95679	8 95679	8 73731	8 45207	8 57837	8 57837
9	69675	9 18411	9 69623	9 34207	9 23615	9 73731	9 95679	9 95679	9 73731	9 45207	9 73640	9 57844
10	69675	10 18411	10 69623	10 34207	10 23615	10 73731	10 95679	10 95679	10 73731	10 73640	10 23655	10 69675
11	69675	11 18411	11 69623	11 34207	11 23615	11 73731	11 95679	11 95679	11 73731	11 73640	11 23655	11 78015
12	69675	12 18411	12 69623	12 34207	12 23615	12 73731	12 95679	12 95679	12 73731	12 18441	12 43245	12 23640
13	69675	13 18411	13 69623	13 34207	13 23615	13 73731	13 95679	13 95679	13 73731	13 23632	13 23632	13 45773
14	69675	14 18411	14 69623	14 34207	14 23615	14 73731	14 95679	14 95679	14 73731	14 14171	14 69686	14 78000
15	69675	15 18411	15 69623	15 34207	15 23615	15 73731	15 95679	15 95679	15 73731	15 23632	15 23632	15 14231
16	69675	16 18411	16 69623	16 34207	16 23615	16 73731	16 95679	16 95679	16 73731	16 23632	16 23632	16 06582
17	69675	17 18411	17 69623	17 34207	17 23615	17 73731	17 95679	17 95679	17 73731	17 23632	17 23632	17 18440
18	69675	18 18411	18 69623	18 34207	18 23615	18 73731	18 95679	18 95679	18 73731	18 23632	18 23632	18 23749
19	69675	19 18411	19 69623	19 34207	19 23615	19 73731	19 95679	19 95679	19 73731	19 23632	19 23632	19 06546
20	69675	20 18411	20 69623	20 34207	20 23615	20 73731	20 95679	20 95679	20 73731	20 23632	20 23632	20 58412
21	69675	21 18411	21 69623	21 34207	21 23615	21 73731	21 95679	21 95679	21 73731	21 23632	21 23632	21 23724
22	69675	22 18411	22 69623	22 34207	22 23615	22 73731	22 95679	22 95679	22 73731	22 23632	22 23632	22 06508
23	69675	23 18411	23 69623	23 34207	23 23615	23 73731	23 95679	23 95679	23 73731	23 23632	23 23632	23 06506
24	69675	24 18411	24 69623	24 34207	24 23615	24 73731	24 95679	24 95679	24 73731	24 23632	24 23632	24 06501
25	69675	25 18411	25 69623	25 34207	25 23615	25 73731	25 95679	25 95679	25 73731	25 23632	25 23632	25 45442
26	69675	26 18411	26 69623	26 34207	26 23615	26 73731	26 95679	26 95679	26 73731	26 23632	26 23632	26 06579
27	69675	27 18411	27 69623	27 34207	27 23615	27 73731	27 95679	27 95679	27 73731	27 23632	27 23632	27 06516
28	69675	28 18411	28 69623	28 34207	28 23615	28 73731	28 95679	28 95679	28 73731	28 23632	28 23632	28 06400
29	69675	29 18411	29 69623	29 34207	29 23615	29 73731	29 95679	29 95679	29 73731	29 23632	29 23632	29 78028
30	69675	30 18411	30 69623	30 34207	30 23615	30 73731	30 95679	30 95679	30 73731	30 23632	30 23632	30 87239
31	69675	31 18411	31 69623	31 34207	31 23615	31 73731	31 95679	31 95679	31 73731	31 23632	31 23632	31 81334

Mikor van a születésnapom? Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára fel van jegyezve. Ezen számokból nemcsak egész sorsjegy, de 1/2, 1/4, 1/8 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kért szám már el volna adva.

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 kor. || egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— kor.
egy fél (1/2) 3.— " " 6.— " || egy egész (1) 6.— " " 12.— "

Eredeti sorsjegyeket utánvéttel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyereményjegyzéket húzás után azonnal küldöm. Szíveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 26-ig

alóliert szerencsés főeljárúshoz juttatni.

BIHARI EDE
BUDAPEST, Városház-utca 14.

A magy. kir. államvasutak gépjárának vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körút 32 szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépjárában készült
4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű **GŐCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT**, és vegre
14, 16 és 20 lóerejű **COMPOUND-LOCOMOBILJAIT**, és vegre
legujabb szerkezetű fűkaszáló-, marok-
rako- és kéveköto aratógépeit.
Millennium
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiozai mezoigazdasági gépjárában készült
SACK-rendszerű aczelöntésűkefevel ellátott EKÉIT és egyéb mezoigazdasági eszközzeit.
Kizárólagos képviselő: **Fischhof Mór, Szeged.**

A magyar kir. államvasutak gépjárájának lokomobil
és „MILLENNIUM” aratógépjárműjének a
parisi nemzetközi kiállításán a legnagyobb kitüntetés,
a GRAND PRIX-1. nyertes.

A FRANKLIN-féle
Magyar Remekírók

Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor G.
Garay J., Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa
Mihály, Vajda János, Vörösmarty Mihály munkái

csakis

a FRANKLIN-féle MAGYAR REMEKÍRŐK
gyűjteményében jelenik meg.

Senki más

ez időszerint ki nem adhatja, mert kizárólagos kiadó joguk
a Franklin-Társulaté

Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona.

Az öt kötetből álló első sorozat megjelent. Tartalma:

- Arany János munkái I.
Sajtó alá rendezi Riedl Frigyes.
- Vörösmarty Mihály munkái I.
Sajtó alá rendezi Gyulai Pál.
- Tompa Mihály munkái I.
Sajtó alá rendezi Lévy József.
- Garay János munkái.
Sajtó alá rendezi Ferenczi Zoltán.
- Csiky G. színművei.
Sajtó alá rendezi Vadnai Károly.

E gyűjteményt kiegészíti:


Shakspeare összes színművei
6 kötetben

kiadja a Kistaludó-Társaság, melyet köve 30 korona
helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak
a Franklin-féle Magyar Remekírók
megrendelői.

Havi részletfizetésre beszerezhetők.


Vigyázat! a megrendelésnél, hogy a kívánt gyűjteményben a fent felsorolt írók belefoglaltatnak-e?!

Eljen



Köhögés, rekedtség és elnyalkasodás ellen gyors és biztos hatásúak
Egger mellpasztillái,
az étvágyát nem rontják és kitűnő ízűek.
Dobozba 1 korona és 2 korona.
Próbátoboz 50 fillér.
Fő- és széküldési raktár:
"NÁDOR"
GYÓGYSZER-TÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Oh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!
Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Viadar Sándor gyógyszerésztárkában.



1.000.000 korona

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

JEGYZEKÉ az
50.000 nyereménynek
A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	2000
432	"	2000
763	"	1000
1236	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2000	"	40
50.000 nyer. és jut. összegben		13.160.000

KIVÁLÓ SZERENCSE TÖRÖK-NÉL

Nagyon sokan szerencsések lettek általában.

Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100.000 sorsjegy 50.000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az első osztály eredeti sorsjegyeinek tervezet betétjei a következők:

- egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 kor
- egy negyed (1/4) » 150 » 3.— »
- egy fél (1/2) » 3.— » 6.— »
- egy egész (1) » 6.— » 12.— »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 1-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főáradánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46 a.

Fiókok: 1. **Váci-körút 4 a.**

2. **Muzeum-körút II.**

3. **Erzsébet-körút 54.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben } utánvételre kérem }
} postautalványt küldöm } Nemetsző törlendő.
} mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.) }

Pontos cím: _____

Hömlöktát-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai inté ösögek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulalok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól fölfelé szállittanak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért
Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

